

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Milady Haplové v právní věci **žalobce: E. S.**, zastoupen JUDr. Irenou Slavíkovou, advokátkou, se sídlem Hybernská 9, Praha 1, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, poštovní přihrádka 21/OAM, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 18. 5. 2004, č. j. 48 Az 55/2004 - 20,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. JUDr. Ireně Slavíkové, advokátce, se sídlem Hybernská 9, Praha 1, **se přiznává** odměna za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši 1279,30 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Žalovaný rozhodnutím ze dne 4. 2. 2004, č. j. OAM - 4201/VL - 10 - ZA04 - 2002, neudělil žalobci (dále jen „stěžovatel“) azyl z důvodu, že nesplnil podmínky stanovené v § 12, § 13 odst. 1 a 2, § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Současně rozhodl, že na stěžovatele se nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 uvedeného zákona. V odůvodnění rozhodnutí konstatoval, že stěžovatel nebyl pronásledován pro svou příslušnost k ruské národnosti, neboť ze shromážděných informací o zemi původu takové skutečnosti nevyplývají. Žalovaný rovněž zpochybnil věrohodnost stěžovatelových výpovědí, jelikož násilnou smrt své manželky zmínil až u pohovoru, nikoli při podávání žádosti o azyl.

Pokud jde o stěžovatelovo napadení, jednalo se o trestný čin konkrétních jednotlivců, nikoli o aktivitu státních orgánů Tádžikistánu. Žalovaný poukázal rovněž na stěžovatelův půlroční pobyt mimo hlavní město své vlasti, kdy již žádné potíže neměl. Mohl tedy své potíže vyřešit přestěhováním v rámci Tádžikistánu.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu ke Krajskému soudu v Praze, v níž zpochybnil vypovídací hodnotu a věrohodnost žalovaným shromážděných informací o zemi původu a též závěry, které na jejich základě učinil. Naopak je toho názoru, že splňuje podmínky § 12 zákona o azylu, a proto mu měl být udělen azyl.

V záhlaví blíže označeným rozsudkem byla žaloba stěžovatele zamítnuta. V odůvodnění městský soud uvedl, že žalovaný řádně zjistil skutkový stav a zohlednil dostatečný počet relevantních informací o zemi původu, přičemž správně dospěl k závěru, že stěžovatel nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle příslušných ustanovení zákona o azylu. Soud se ztotožnil s názorem žalovaného, že stěžovatelova výpověď je nevěrohodná, jelikož se nezmínil o smrti své manželky již v žádosti o azyl. Na základě shromážděných informací o zemi původu dospěl soud k závěru, že žalovaný rozhodl správně i pokud se jedná o nevztažení překážky vycestování.

Včas podanou kasační stížností se stěžovatel domáhá zrušení rozsudku Krajského soudu v Praze a navrhuje přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Tuto stížnost odůvodňuje stížními důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Předně se stěžovatel domnívá, že rozsudek krajského soudu je nezákonný, neboť se nevypořádal se všemi žalobními body uvedenými v žalobě. Dále stěžovatel znovu zopakoval výtky, které vůči rozhodnutí žalovaného vznesl v žalobě a znovu zopakoval, že splňuje podmínky pro udělení azylu podle příslušných ustanovení zákona o azylu.

Žalovaný ve svém vyjádření k obsahu kasační stížnosti popírá její oprávněnost, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu, tak i rozsudek krajského soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy a plně odkazuje na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatele učiněné ve správním řízení. Dále poukazuje na skutečnost, že stěžovatelova tvrzení v žalobě působí účelově, a to například ta, kterými odůvodňuje nemožnost přestěhování v rámci Tádžikistánu či vzdání se snah o vyšetřování úmrtí manželky. Žalovaný i nadále setrvává na názoru, že stěžovatel nesplňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), a je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Stěžovatel namítá kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s., z obsahu jeho podání lze dovodit, že namítá též důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) a kasační stížnost je tedy přípustná.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je stěžovatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě

proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) - ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Nejvyšší správní soud po zjištění, že kasační stížnost je podána včas a že je přípustná, přezkoumal napadený rozsudek vázán rozsahem i důvody kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatelovo tvrzení, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázky související s podmínkami udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, lze podřadit pod důvod kasační stížnosti obsažený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., který spočívá v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky může přitom spočívat v aplikaci nesprávného ustanovení právního předpisu na daný skutkový stav nebo sice v aplikaci správného ustanovení právního předpisu, avšak nesprávně interpretovaného.

Nejvyšší správní soud předně přezkoumal závěry krajského soudu ohledně posouzení skutečnosti, zda byl stěžovatel ve své vlasti pronásledován či se takového pronásledování opodstatněně obával z důvodů jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů (§ 12 zákona o azylu) a jeho pochybení neshledal. V této souvislosti je zejména nezbytné poukázat na žalovaným i soudem zmiňovanou nevěrohodnost stěžovatelových tvrzení o násilném úmrtí manželky. Pokud totiž stěžovatel v žádosti o azyl jako důvod pro její podání zmiňoval potíže s muslimskými sousedy - slovní útoky, dopisy a nápisy na domě, ale o tak závažné skutečnosti jakou je násilná smrt manželky se nezmínil ani v žádosti ani ve vlastnoručně psaném prohlášení, pak lze skutečně konstatovat, že jeho další výpovědi působí v tomto světle nevěrohodně a značně nadsazeně. Nejvyšší správní soud proto konstatuje, že žalovaný (a stručně též krajský soud) dostatečně jasně a přesvědčivě odůvodnil, proč stěžovatel podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu nesplňuje. Na těchto závěrech Nejvyšší správní soud žádné pochybení nehledal. Z obsahu žalovaným shromážděných informací o zemi původu pak jednoznačně vyplývá, že k pronásledování občanů ruské národnosti v této zemi nedochází. Pokud tedy měl stěžovatel potíže s policisty v místě bydliště, nelze z této skutečnosti dovodit, že by je nemohl vyřešit přestěhováním se v rámci Tádžikistánu.

Stěžovatel rovněž namítal porušení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Nejvyšší správní soud neshledal, že by skutková zjištění, z nichž žalovaný v napadeném rozhodnutí vycházel, neměla oporu ve spisech, nebo s nimi byla v rozporu. Naopak je toho názoru, že zjištění učiněná žalovaným vycházejí zejména ze skutečností, které sdělil sám stěžovatel. Nebylo rovněž zjištěno, že by při zjišťování skutkové podstaty byl žalovaným porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem, a že by tato skutečnost mohla ovlivnit zákonnost rozhodnutí, a nelze ani dovodit, že by napadené rozhodnutí žalovaného bylo nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Žalovaný musí umožnit žadateli o azyl sdělit v řízení všechny okolnosti, které považuje pro udělení azylu za významné, avšak není jeho úkolem předestírat důvody, pro které je azyl obvykle poskytován. Tímto způsobem žalovaný v případě stěžovatele postupoval, přičemž ze spisu není patrno, a stěžovatel to ani netvrdí, že by byl jakýmkoliv způsobem v průběhu řízení o udělení azylu omezován při sdělení důvodů azylu, jež sám uplatňoval. Skutkový stav tak byl zjištěn řádně a přesně a důkazy, které si žalovaný opatřil, jsou pro posouzení daného případu dostačující.

K námitkám stěžovatele se Nejvyšší správní soud zabýval informacemi o zemi původu, které ve věci shromáždil žalovaný, a to jednak obecně jejich povahou a jednak jejich rozsahem a vypovídací hodnotou vzhledem k okolnostem daného případu. Předně lze konstatovat, že nejdůležitějším účelem shromažďování informací o zemi původu žadatele o azyl je verifikace jeho výpovědí učiněných při pohovoru a získání objektivních informací o poměrech v dané zemi. Správní orgán je přitom povinen dbát o to, aby shromážděné informace byly co možná nejvěrohodnější, a proto získávané z různých zdrojů. Nelze však tvrdit, že by informace poskytované ministerstvem zahraničí (ať českým či americkým) byly primárně nedůvěryhodné právě proto, že se jedná o státní orgány zohledňující státní zájmy a mezinárodněpolitické vztahy. Takové závěry by bylo možné učinit snad jedině v případě, kdy by se tyto zprávy zásadním způsobem lišily od zpráv poskytovaných například nevládními organizacemi zabývajícími se ochranou lidských práv. Lze tedy shrnout, že je zcela na žalovaném, jaké informace v daném případě pro hodnocení případu shromáždí, je však nezbytné, aby jejich rozsah a obsah odpovídal potřebám daného případu. Ve vztahu k nyní projednávanému případu Nejvyšší správní soud konstatuje, že žalovaný se v odůvodnění svého rozhodnutí podrobně zabýval obsahem informací, které o Tádžikistánu shromáždil, a přitom zcela jasně uvedl, co z těchto informací dovodil a jakými úvahami byl veden. Jestliže vyšel z několika informačních zdrojů, které se obsahově i časově dotýkají období stěžovatelova odchodu z vlasti a tyto informace nejsou rozporné, pak nelze než uzavřít, že dokazování bylo provedeno v dostatečné míře.

Nelze tedy dovodit, že by rozhodnutí žalovaného nemělo oporu v obsahu správního spisu nebo s ním bylo v rozporu. Soud neshledal důvodnou ani stěžovatelovu námitku, že s ohledem na shromážděné informace o zemi původu je důvodná jeho obava z pronásledování pro jeho ruskou národnost ve smyslu § 12 zákona o azylu, neboť jak bylo uvedeno výše, z obsahu správního spisu vyplývá, že toto je v dané zemi nepravděpodobné.

Nejvyšší správní soud tedy s ohledem na výše uvedené důvody tvrzené ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. v posuzované věci neshledal.

Stěžovatel dále uplatnil námitku uvedenou v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Konkrétně namítal zejména skutečnost, že krajský soud se nevypořádal se všemi žalobními body.

Nejvyšší správní soud přezkoumal rozsudek krajského soudu a dospěl k závěru, že netrpí nesrozumitelností ani nedostatkem důvodů. K podstatě žalobních bodů se krajský soud - byť poměrně stručně - vyjádřil. Jak bylo uvedeno výše, jeho závěry pak Nejvyšší správní soud shledal správnými a zákonnými. Ani tato stěžovatelova námitka tedy není důvodnou.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel, který neměl v tomto řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady ze spisu nezjistil, a proto bylo rozhodnuto tak, že žalovanému se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odměna zástupkyni stěžovatele, která mu byla ustanovena usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 23. 7. 2004, č. j. 48 Az 55/2004 - 36, byla stanovena za jeden úkon právní služby (převzetí zastoupení včetně studia spisu) na základě § 9 odst. 3 písm. f) ve spojení s § 7 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve výši 1000 Kč. Výše hotových výdajů byla stanovena podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu taktéž za jeden úkon právní služby ve výši 75 Kč. Protože ustanovená advokátka je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen „daň“), zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Částka daně, vypočtená podle § 37 písm. a) a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 204,30 Kč. Ustanovené zástupkyni se tedy přiznávají náhrady nákladů v celkové výši 1279,30 Kč.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. června 2006

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu